

NAPREJ

Glasiló jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljanje v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrta leta K 1050, za mesec K 350. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

inzerati: Enostopna peti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list se poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Vodila za socialistični akcijski program.

Priobčujemo vodila, ki jih je objavil za Nemčijo s. Karel Kautsky dne 2. februarja t. l. v Berlinu. Kautsky pravi: »Polastitev politične moči nas sili, da sestavimo akcijski program in seznanimo z njim vse somišljenike ter omogočimo proletarijatu, da svojo politično moč primerno prilagodi zahtevam časa in našega programa.« V vodilih pravi:

Pospeševanje produkcije in socialne politike.

Nemška republika bodi demokratična republika. Postani še več, socialistična republika, občestvo, v katerem ne bo prostora za izkoriščanje človeka po človeku.

Se bolj važno, kakor vprašanje, kako naj se producira, je produkcija sama. Vojna je produkcijo siloma prekinila. Najvažnejša naša naloga je, da jo zopet oživimo in spravimo v tek. Tvoril namreč predpogoj vsakršnemu poizkusu socializacije produkcije.

Produkcija potrebuje produkcijske pomočke in delavce. Najprva naloga državne oblasti je, da nam preskrbi manjkajoča živila iz inozemstva, ki usposobijo delavce za delo, in dovaža industriji surovine. Kjer ni mogoče dobiti dovolj surovin za vse obrate te ali one industrijske panoge, je preskrbovati predvsem tehnično najboljše urejene obrate ob kautehlah (pogojih), kakršne so veljale že med vojno glede ustavitve obratov.

Oglede delavcev je poleg podpor za brezposelne ustanoviti po vsej državi tudi posredovalnice za delo, pri katerih naj bodo delavci, podjetniki in republika zastopani v enaki meri. Tem posredovalnicam za delo gre pravica, določiti za vsako produkcijsko panogo in vsak okraj minimalne plače in najvišji delovni čas, kakor tudi druge delovne pogoje. Posredovalnice ne nakazujejo delavcem onim podjetjem, ki ne priznavajo njih ukrepov. Na drugi strani izgubi delavec pravico do brezposelnosti podpore, če se brez tehtnega vzroka brani sprejeti delo v podjetju, za katero je usposobljen in katero je priznalo delovne pogoje posredovalnice za delo.

Stavka je nepogrešljiv pomoček delavcev, s katero se obvarujejo kapitalističnega zatiranja in si izvojujejo boljše življenjske pogoje v državi, kjer je državno vodstvo v rokah kapitalističnega razreda. Toda ta pomoček je razdirajoč prav tako kot vojna z orožjem. Država, kjer je politična moč v rokah delavcev, mora stremeti, da uvede v onih produkcijskih panogah, kjer kapitala ekonomsko ne more izriniti, druge metode v varstvo delavskih zahtev, metode, ki produkcijski proces manj ovirajo in motijo. To je zlasti važno danes, ko je zaradi vojne Nemčija tako silno obubožala, da vsaka stavka opustoša dvakrat hujše. Zahtevamo, da one produkcijske stroke, v katerih ni mogoča takojšnja socializacija (podružabljenje), država prisilno sindicira (kartelira, združi). Sindikat mora skrbeti za uvoz surovin, spečavanje produktov, kakor tudi za ureditev produkcijskih pogojev. Pravico imej tudi, ustaviti nepotrebne in neracionalne obrate. V vodstvo sindikata volijo četrtno zastopnikov podjetniki, četrtno delavski sveti, in četrtno končno zastopniki organiziranih konsumentov dotične produkcijske stroke — ali industriji, če izdeluje stroka produkcijske pomočke; ali zastopniki konsumnih društev in občin, če izdeluje konsumno blago. Zadnja četrtna pripada zastopnikom države, ki zastopajo skupne interese. V posameznih obratih se dodeli podjetnikom delavski odbori ali delavski sveti, ki nadzirajo izvrševanje odredb sindikata ter delujejo na to, da se te odredbe kolikor mogoče primerno izvedejo in to v varstvo delavskih interesov. Pasivno volilno pravico v obratne delavske svete imajo tudi osebe, ki se na-

hajajo zunaj obrata in niso ekonomsko (gospodarsko) neodvisne od podjetnika, kakor zdravniki in nastavljenici delavskih organizacij. Podobni delavski sveti naj se upoštevajo tudi v nesindiciranih obratih.

Poleg tega delovanja v posameznih produkcijskih panogah mora država pospeševati socialno politiko s splošnimi delavskovarstvenimi zakoni. Tako naj se osemurni delavnik uvede za vse delovne panoge, na primer tudi za transportna podjetja (železnice) in gostilničarske obrti. Pravtako naj se prepove nočno delo za ženske in nedorasle itd. V kmetijstvu naj se te določbe prilagode načinu obrata.

(Dalje.)

Železničarski protestni shod.

V soboto, 22. t. m., ob pol 6. uri zvečer je sklicala v »Mestni dom« v Ljubljani Splošna železničarska organizacija za Jugoslavijo javen shod. Udeležba je bila prav dobra. Otvoril je shod sodrug Ž o r g a in mu predsedoval. V nagovoru je pozdravil poleg navzočih zborovalcev tudi poverjenika za promet ter zastopnika južne železnice. — Sodrug K o p a č je v jedrnatem govoru omenjal boje tržaških železničarjev, katerim italijanska vlada ni hotela dovoliti 50 odstotkov zvišanja doklad. Vsled tega je prišlo od 1. na 2. februarja do splošne železničarske stavke v Trstu. Italijanska vlada je to gibanje hotela zadušiti s silo in je več štrajkujočih zaprla ter postavila pred vojno sodišče. Obsodba teh sodrugov je bila strašna, 59 železničarjem so prisodili 121 let zaporu ter več tisoč lir globe. Liberalna in svobodomiselná Italija je v tem procesu jasno pokazala, kako si umišlja svobodo. Tržaško delavstvo je v znak solidarnosti z železničarji priredilo 24 urno stavko. Sodruzi iz Italije so poslali v Trst zastopstvo in obljubili gmotno in moralno pomoč. Stavka še vedno traja. Omenja, da se širijo vesti, da namerava južna železnica poleg strojev in voz posoditi tržaški železniški upravi tudi osobe. Odločno svari pred tem korakom, zakaj naši sodruzi so solidarni s tržaškimi in ne bodo hoteli iti v Trst delat štafažo italijanskim imperialistom in nasilnikom. Predlaga resolucijo, ki jo prečita. — Poverjenik dr. P e s t o t n i k poda informacije glede posojanja strojev. To uslugo se ni naredilo Italiji, temveč antanti za prevoz živil v Prago in na Dunaj, kjer preti nevarnost gladi in nemirov. Soglašja s Kopačem in prosi, naj se v resoluciji popravi stavek glede posojanja lokomotiv. — Sodrug dr. K o r u n pozdravi zborovalce v imenu socialno demokratične stranke. — Sodrug P e t e j a n govori v imenu strokovne komisije. Pozivlja železničarje, naj se trdno oklenejo organizacije ter pozdravljajo solidarnost tržaškega in italijanskega proletarijata. Opozarja na internacionalno proletarijata, ki jo čakajo velike naloge, ko bo treba korigirati zmote pariške kapitalistične mirovne konference. — Sodrug K o p a č še enkrat priporoča, da se resolucija soglasno sprejme in se strinja s tem, da se popravi zmisel glede posojanja lokomotiv. — Sodrug Ž o r g a dá resolucijo na glasovanje, ki je bila soglasno sprejeta. Nato zaključi shod z vzklikom: »Živela internacionala!«

Resolucija.

Na javnem železničarskem shodu dne 22. t. m. v Mestnem domu v Ljubljani zbrani železničarji najodločnejše protestirajo proti nezaslišnemu nasilju, ki ga uporablja italijanska guvernativna oblast v Trstu proti tržaškim železničarjem državne in južne železnice.

Shod konstatira, da tržaškim železničarjem ni preostajalo drugo sredstvo, kakor edino to, da zapuste delo v trenutku, ko ni uprava železnice v okupiranem ozemlju izvršila dane obljube, da bo izplačala osobi iste dohodke, katerih

je bilo deležno pod prejšnjo upravo. In ker sta državna in južna železniška uprava ostalemu osobi že izplačali 50 %ni povišek draginskih doklad, mora logično tudi uprava italijanskih železnic izvesti ta povišek za prevzeto osobe.

Shod protestira najodločnejše, da je italijanska vlada polovila v stavko stopivše železničarje in jih obsodila na tako drakonične kazni. Prisodilo se je 59 uslužbencem 121 let zaporu in poleg tega še visoke denarne globe. Shod protestira tudi proti temu, da bi se izposojevalo stroje naše države za italijanske interese, vsled katerih je trpelo narodno imetje. Ker se baje namerava italijanski oblasti posoditi tudi naše domače osobe, izreka shod svojo neupogljivo voljo, da osobe ne vozi toliko časa po od Italije okupiranem ozemlju, dokler ne poneha stavka in se ne dvigne te škandalozne obsodbe.

Shod izjavlja popolno solidarnost s tržaškimi železničarji in pozdravlja stanovsko zavest italijanskih železničarjev v kraljestvu, ki so priskočili v boju stoječim tovarišem na pomoč. Ista zahvala naj velja tudi ostalemu tržaškemu delavstvu, katero je v znamenje protesta proklamiralo 24 urno splošno stavko v Trstu. Shod pozivlja deželno vlado, da zastavi vso svojo avtoriteto, da o tem dogodku izve mirovna konferenca v Parizu in s tem vnovič dokaže nelojalnost italijanskih oblasti napram slovenskemu življu v Trstu.

Predsedstvu shoda se nalaga, da odda to resolucijo na kompetentno mesto.

Politični pregled.

— Izjave ministrskega predsednika Protiča o mejah Jugoslavije. Dopisniku londonskega časopisa »Times« v Belgradu je podal ministrski predsednik Protič v glavnem sledečo izjavo: Momentano najbolj interesirajo našo državo predvsem vprašanja: Naša država še ni formalno priznana v mednarodnem pogledu, dejansko pa že obstoji. Imamo svojega regenta, svojo upravo, armado, diplomacijo, finance in svoj teritorij. Mirno in zaupljivo pričakujem uradnega priznanja. Poglavitno je za nas to, da se je izvršilo ujedinenje, ki že sedaj čutimo in govorimo kot ena država, kljub različnim imenom, ki so nam jih dali v Parizu, Londonu in drugod. Kraljevine Srbije ni več. Vsakdo izmed nas govori samo kot sin in državljani kraljestva SHS. Naš ustavni program je preprost: Kraljestvo SHS z dinastijo Karagjorgjevičev, parlamentarna in moderna demokratska država s splošno, enako in direktno volilno pravico ter široko administrativno samoupravo. V državi ne bomo imeli več ne Srbije, ne Bosne, Hrvatske, Črne gore, Slovenije itd. Vprašanje državnih mej ni težko, če se reši po pravičnem narodnostnem načelu. Tuji elementi, ki so med nami kot priseljenci, naj se lahko povrnejo, odkoder so prišli. Po gornjem načelu je meja države SHS na zahodu in severozahodu Jadransko morje. V Dalmaciji in otokih je komaj 18.000 Italijanov, Srbov, Hrvatov, Slovencev pa je 700.000. Reka je po večini italijanska, ker je bil Sušak vedno nenaravno ločen od nje. Reška okolica je čisto hrvatska. Prebivalec Reke govori vsak tudi hrvatsko. Londonski pakt je svojo veljavo izgubil vsled izjav zaveznikov samih, kakor tudi vsled izpremenjenega političnega in vojaškega položaja. Angleži so na nepraktičnem potu, če hočejo Sonnina in italijansko vlado pregovoriti, da je v njenem interesu, da se odreče londonski pogodbi in nam Jugoslovonom svetujejo prijeteljsko sporazumljenje z njimi. Jaz mislim, da je uspešnejše, če se ta pogodba proglasi za zastarelo, kot že je de facto in de iure. Jugoslovanski-italijanski spor naj se potem reši po narodnostnem principu. Italijanske okupacijske čete naj se umaknejo s spornega ozemlja in se zamenjajo z ameriškimi in slovanskimi. Tudi do-

ločitev banatskih mej ovira nek tajan dokument, ki ga ima Romunija v žepu. Romunske pretenzije v Banatu so neupravičene. Zahodni Banat ima še vedno čisto srbski značaj, kljub stoletnemu pritisku Nemcev in Madžarov in na ta del države so vezani tudi najlepši zgodovinski spomini Srbov.

= **Delegati hrvatsko-srbske koalicije.** Zagreb, 22. (Lj. k. u.) Saborski klub hrvatsko-srbske koalicije je na svoji zadnji seji sklenil, da odpošlje v državno vijeće nastopne delegate: Ljuba Babič-Gjalski, dr. Živko Bertič, dr. Srdjan Budisavljevič, Pajo Dragič, Ante Djukič, Mijo Etinger, dr. Zdravko Kovačević, dr. Richard Kraut, dr. Hinko Krizman, grof Miroslav Kulmer, Mišo Kutuzović, dr. Edmund Lukinič, dr. Jovan Manojlovič, dr. Milenko Marković, dr. Miljutin Mažuranič, dr. Bogdan Medaković, Anton Mihalović, Vaso Munčević, dr. Ivan Paleček, dr. Dušan Peleš, dr. Franjo Poljak, dr. Dušan Popović, dr. Cvetislav Popović, Svetozar Pribičević, Valerijan Pribičević, Josip baron Bajačić, dr. Ivan Ribar, Milan Rojc, dr. Maks Rošič, dr. Števan Simeonovič-Čekič, Grda Tuškar, Večeslav Wilder. — Namestniki bodo imenovani naknadno.

= **Kako so si »demokratije« zamislili agrarno reformo?** Nek članek v hrvatskem »Jugu« si jo je zamislil takole: Veleposestva po Sremu in Slavoniji naj ostanejo taka kot so, ker Sremec in Slavonec sta še preveč neumna, da bi ona mogla plodonosno obdelovati zemljo. Če si nista znala med vojsko napraviti toliko dobička in si nakupiti zemlje, jim je tudi škoda kaj dati, kaj šele da bi se jima dalo zemlje zastonj! Ustanovijo naj se rajši šole za Sremca in Slavonca in učitelje naj se bolje plača! Ker bo to treba napraviti in tudi uradnike bolje plačati, naj se poddržavijo vsa cerkvena posestva vseh ver, duhovščino pa naj plača država povsod enako in stvar je gotova! In poleg tega je treba tudi pomisliti, da se bodo morali plačati vojni dolгови! Sremec in Slavonec naj se rajši pridno učita in delata na veleposestvih, da s tem koristita državi, živita pa se naj — od milosti! Da se pa malo potlači rogoviljenje invalidov in uradnikov, naj se jim pa proda nekaj zemlje, da bosta sita. — Ker ta dva hosta dotovo dobro gospodarila! — Tako torej »demokracija« demokratičnega kluba! — Kako pa piše o razdelitvi veleposestev hrvatski »Glasnik« in ž njim buržoaska gospoda, ki se je v svojem strahu ujediniila v eno edinstveno stranko, naj kaže tole besedilo: »Kaj hočemo z delitvijo veleposestev? Kmet je itak že zdaj objesten, postal bo samo še objestnejši, delal bo še manj in še manj bo spoštoval oblasti... Delitev veleposestev danes ne samo ni potrebna, ampak bila bi tudi škodljiva, ker bi ostalo veliko zemlje neobdelane, kot jo je že sedaj dosti... treba bi bilo torej veleposestva še celo podpreti in delati na njih z velikim številom gospodarskih strojev.« — Gospodje so seveda pozabili na to, kdo da je sedaj obdeloval veleposestva! In kaj mi zahtevamo? To, da se veleposestva razdele narodu brezplačno. Zakaj? Zato, ker bi se kmet z odkupom zopet zadolžil in ne bi dolgo trajalo, da pride zopet na »kapt« ali postane kakorkoli že spet žrtev kapitala in bogatinov, kar bi pomenilo samo staro pesem — pa ne demokracijo! In ti so »prijatelji« kmeta!?

= **Rojalistično gibanje na Ogrskem.** Budimpešta, 22. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Tekom današnjega dne je bila zaradi rojalističnega gibanja uvedena nova preiskava. Na čelu gibanja je približno sto slušateljev politehnike, ki pripadajo skoro vsi plemstvu. Na prsih nosijo znake z napisom »Ogrski kraljevski klub rojalistov«.

= **Nemškoavstrijska narodna skupščina za združitev z Nemčijo.** Dunaj, 22. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Po objavi resolucije nemške narodne skupščine, kjer se izraža nedeljiva enotnost med Nemci Nemčije in Nemške Avstrije, je predsednik Seitz poslal predsedništvu nemške narodne skupščine nastopno brzojavko: Z radostnim zadoščenjem je Nemška Avstrija vzela na znanje sklep nemške narodne skupščine. Trdna volja nemškega naroda v Nemčiji in v Nemški Avstriji bo Nemško Avstrijo zopet združila z materinsko deželo.

= **Sklicanje italijanske zbornice in senata.** Rim, 22. (Lj. k. u.) Glasom Dunajskega kor. urada poroča »Agenzia Stefani«: Kraljevi odlok določa sklicanje zbornice in senata na 1. marca.

= **Amnestija v Italiji.** Rim, 22. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča »Agenzia Stefani«: Kralj je podpisal odlok o dalekosežni amnestiji v prid pripadnikom armade in mornarice

in onih članov družin, ki so bili zaradi političnih in gospodarskih zločinov, zaradi izdajstva in zaradi nepoštenih spekulacij obsojeni.

= **Italijanski časopisi o jugoslovanskih zahtevah.** Lyon, 21. (Lj. k. u. — Brezžično.) Razpravljajoč o zahtevah Jugoslovancev, da naj Wilson odloči o njihovem vprašanju, piše »Corriere della Sera«: Moralni prestiž Italije bi zelo padel, če bi se Italija vdala tem zahtevam. Da je Italija upravičena odkloniti te zahteve, bo vsakdo razumel in pred vsemi Wilson sam. »Tribuna« piše: Odgovor Sonnina se popolnoma strinja z dostojanstvom in interesi Italije. Po tolikih naporih in žrtvah, ki jih je pretrpela Italija, se končno ne more podvreči preizkušnji razsodišča. »L'Epoca« piše, da je razsodišče pač sredstvo za omejitve vojne, ne pa za njen konec, ki ga je že itak povzročilo orožje. »Giornale d'Italia« pripominja: Ako bi se sprejelo razsodišče, potem bi se zmanjšal ugled konference same.

= **Monarhistično gibanje na Bavarskem.** Monakovo, 22. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: V Monakovem divja nova revolucija. Nepopisno je razburjenje, ki se je polastilo mesta po Eisnerjevem umoru. Oboroženi vojaki in delavci patrolirajo po mestu. Vse trgovine so zaprte; ravno tako tudi gledališča, kinematografi, gostilnice in kavarne. Špartakovci in neodvisni socialisti so zasedli vsa časniška uredništva. Listi včeraj niso izšli in tudi danes ne bodo. Špartakovci dobivajo nadmoč. Minister za notranje stvari Auer je včeraj pozno ponoči umrl na posledicah napada. Vesti o smrti vojnega ministra Rosshauptnerja so bile preuranjene. Rosshauptner je težko ranjen in aretiran. Negotovo je še, kaj bo sedaj po Eisnerjevi in Auerjevi smrti in po aretaciji Rosshauptnerja ukrenila vlada, ki je itak nameravala odstopiti. Tudi usoda deželnega zbora je negotova. Po kasneje dospelih vesteh so se delavski in vojaški sveti polastili vse moči, in pozno zvečer je bila baje že sestvaljena špartakovska vlada. V tem primeru je pričakovati ostrih nasprotstev med Monakovim in Berlinom. Več kot 30 častnikov je bilo včeraj aretiranih. Pri njih so našli bele rokavice. Med aretiranci sta bila tudi grofa Craichein in grof Almada. Potrjuje se, da se poizkus »puča« od srede, organizacija bele garde in napad na Eisnerja v tesni medsebojni zvezi in delo monarhistične protirevolucije. Vsi člani vojaških, delavskih in kmetijskih svetov, ki bivajo zunaj Monakovega so bili brzojavno pozvani v Monakovo, da se udeležijo posvetovanj o nadaljnjih ukrepih in o sestavi nove vlade.

= **Zdravstveno stanje Clemenceau-a resno.** Ženeva, 22. (Lj. k. u.) Glasom čehoslovaškega tisk. urada poroča »Le Progrès« iz Pariza: Konferenca mirovnega kongresa ima za čas bolezni Clemenceau-ja samo formalen značaj. Zdravstveno stanje Clemenceau-ja je zelo resno, ker ni bilo mogoče odstraniti kroglice iz pljuč. Pariški socialisti sicer obsojajo napad, vidi pa v njem resno svarilo.

= **Za radikalno volilno reformo na Francoskem.** Curih, 22. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Parlamentarna skupina v francoski zbornici se zavzema za radikalno volilno reformo v Franciji. Zahteva volilno pravico za vse Francoze brez razlike spola in starosti. Mladoletni naj bi volili po svojih zakonitih varuhih.

= **Angleške čete zasedle Dobrudžo.** London, 22. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad javlja: Kakor poročajo listi, so zasedle angleške čete Dobrudžo.

= **Razpust portugalske zbornice.** Lisbona, 21. febr. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega kor. urada poroča »Agence Havas«: Ministrski predsednik je izjavil, da bi bilo v očigled javnega mnenja umestno, da bi se zbornico takoj razpustilo.

Dopisi.

Vrhnika. Josip Lenarčič, nekdanji predsednik trgovske in obrtne zbornice in deželni poslanec, veleindustrijec in veleposestnik, stric ministra dr. Kramerja, je sklicaval ta mesec shode na Vrhniki z namenom, uplivati na imovitejše posestnike, da se mu pridružijo v obrambo proti vladnim naredbam, katere mu niso všeč, iz raznih več ali manj važnih predhodkov, ki zadevajo v večji meri njega in mu ne dajo mirnega spanja. — Posebno ga boli osemurni delavnik, oddaja eraričnih konj, katerih je nekaj baje tudi on prevzel od naše vlade, in nameravana razdelitev veleposestev in poddržavljenje gozdov. Umevno je, da ima pravico

braniti se pravočasno kar se dá; naprimerno pa je, da je skušal najti ljudi med kmečkimi posestniki, s katerimi bi stvoril nekako gospodarsko organizacijo, ki naj bi se navadila na njegove orglice — in se zavzemala proti vladnim načrtom. In to za stvari, ki kmetom ne morejo hasniti, k večjem bi od takega društva imel korist on sam, ali pa bi se za društveno ogražo sam skrival. — Mož ima sicer marsikaj dobrega na jeziku, vendar pa njegovo ravnanje in delovanje nima privrženecv niti med svojimi ožjimi sodelavci. Kmetstvo in delavsko ljudstvo mu je pa celo do skrajnosti nasprotno. To pa ne toliko iz nevošljivosti, kakor iz raznih okoliščin, katerih ni vredno opisavati. Veljave in ugleda je bilo torej čudovito malo vkljub ogromnemu imetju, o čemer se je prepiral z dr. Furlanom vred na shodu dne 16. t. m. Tu se je pokazal ves doslej pritajen gnjev in srd, tako da je lahko prepričan, da se mu za rešitev kmetijskega stanja na Vrhniki ne bo treba nikdar »žrtvovati«! Zborovanje je bilo zelo hrupno. Iz kmetijskega ljudstva je vrelo in sikalo, da je bilo treba na debelo požirati trpke medklice in očitke! Namera, ustanoviti kmetijsko društvo, katerega cilj je bil še pokrit, se je izjalovila po volji kmečkega ljudstva, na katerega se je hotelo naslanjati; pač pa se je poudarjala potreba po organizaciji in sicer po taki, ki bi za kmeta nesebično in pošteno delovala; da bi se torej obstoječe kmečke organizacije poživile in preosnovala v toliko, da bi se moglo s sporazumom vseh stanov v miru in slogi živeti in delati za večje cilje, kakor so veleposestniške želje, ne pa da bi se stanovi med seboj trli in tratili moči in čas. — Sklenil se je protest proti okupaciji naše zemlje in gozdov — ter poziv za takojšnje sklicanje pokrajnskega in državnega zbora. — Nedeljski shod je pokazal, da je tudi v betajnovskem kraljestvu zažarela demokratska misel vsesplošno in neizprosno — in da je odzvonilo poldne zastarelemu gospodarskemu načinu: izrabljati delavstvo in konsumente — namesto dvigati in rabiti prirodne zaklade! Takšnih »zakladov« ima Lenarčič preobilo. — Nas veseli, da se ljudstvo zaveda sedanje velike dobe in sicer bolje nego poleg Lenarčiča še mnogo izobražencev! Zavedati bi se pa ljudstvo pač moralo tudi potrebe za organizacijo in za politično delo, ter se otresti brezbriznosti in neumestnega strankarstva v javnem delovanju.

Štore pri Celju. Velika nezgoda se je pripetila v tovarni v Štorah pri Celju. V sredo 19. t. m. zjutraj je naš sodrug, načelnik kovinarjev Jurij Žohar hotel zvezati električno sesalno na elektriko, pa je pri tem delu naenkrat zakrčkal in utihnil. K sreči je šel mimo sodr. Ulaga, ki ga je hotel rešiti, ali tudi njega je električni tok zavrnil, da mu je vrglo klobuk raz glavo. Ali vseeno je sodruga Žoharja prijel za obleko in ga tako rešil. Zahvala tudi sodrugom Pleihu, Šolincu in zdravniku, ki so ga spravili potom umetnega gibanja zopet do dihanja. Vzrok te nezgode je samo ta, ker nimamo človeka, ki bi se razumel na elektriko, nego imamo za to navadnega kovača! Opozorjamo g. ravnatelja, naj preskrbi za ta posel strokovno izobraženega monterja. Celotna stvar si naj tudi ogleda gospod obrtni inšpektor!

Shodi.

Odbor krajevne politične organizacije Vič, Glince in Rožna dolina vabi odbornike in zapornike, da se zagotovo udeležijo seje, ki se vrši v konsumnem prostoru dne 25. februarja, t. j. v torek ob 7. uri zvečer. Sodrugi, ki še nimajo članske izkaznice, jo dobijo pri sodrugu tajniku Korošinu, Glince št. 31. Predsednik: Makuc.

Iz stranke.

Seja izvrševalnega odbora jutri ob 8. zvečer v upravi »Napreja«.

Dnevne vesti.

— **Zasedanje Narodnega predstavništva.** Predsedništvo deželne vlade je prejelo iz Belgrada službeno brzojavko ministra dr. Kramerja, da odide za slovenske delegate začasnega narodnega predstavništva dne 26. t. m. poseben vlak iz Ljubljane. Vsi delegati bodo brzojavno pozvani, naj se vozijo s tem vlakom, ker za to priliko drugi posebni vlaki ne bodo vozili.

— **Uradni list deželne vlade za Slovenijo:** Izšla je številka 53.

— **Spremembe voznega reda.** S 25. svečanom se na črti Ljubljana-Zagreb spremeni vozni red kakor sledi: Namesto dosedanjega jutranjega osebnega vlada številka 40—508 bo vozil

vlak št. 36 c—512, odhod iz Ljubljane ob 8. uri 25 minut jutraj, prihod v Zagreb ob 12. uri 41 minut popoldne. Namesto osebnega vlaka št. 509—43 bo vozil vlak št. 511—45, odhod iz Zagreba ob 6. uri 5 minut zvečer, prihod v Ljubljano ob 10. uri 58 minut zvečer. — Z istim dnem se na progi Ljubljana-Maribor opusti vlak št. 30 (odhod iz Ljubljane ob 7. uri jutraj) in bo vozil osebni vlak št. 36, odhod iz Ljubljane ob 4. uri 43 minut jutraj, prihod v Maribor glavni kolodvor ob 9. uri 11 minut predpoldne. Isti dan se na progi Maribor-Pragersko-Čakovac odpravi osebni vlak št. 228 a—228 in bo na mesto tega vozil osebni vsak št. 228 b, odhod iz Čakovca ob 2. uri 20 minut popoldne, prihod v Maribor ob 5. uri 32 minut popoldne. Ta vlak dobi tako na Pragerskem zvezo k vlaku št. 39 na jug (prihod v Ljubljano ob 8. uri 54 minut zvečer). — Tovarna vlaka št. 813 in 866 prevajata od istega dne med Ponikvo in Celjem potnike in posredujejo osebni promet med Rogatcem-Ponikvo-Celjem. Vlak št. 813 odhaja iz Celja ob 6. uri 48 minut jutraj in prihaja v Celje ob 7. uri 20 minut jutraj; vlak št. 866 odhaja iz Celja ob 2. uri 50 minut popoldne, prihaja v Ponikvo ob 3. uri 33 minut popoldne. — Ostali vozni red ostane neizpremenjen.

— **Upravam in uradništvu denarnih zavodov.** V smislu sklepa celokupnega uradništva denarnih zavodov na slovenskem ozemlju z dne 9. t. m. so se na tem zborovanju sklenjene resolucije razposlale dne 20. t. m. upravam vseh denarnih zavodov na slovenskem ozemlju. Rok za njih rešitev je določen do 7. marca t. l. Uprave denarnih zavodov tem potom še enkrat javno in najljubše prosimo, naj upoštevajo zahteve uradništva, izražene v predloženih resolucijah, in naj ne tirajo svojega uradništva v popolno propast. Njegove zahteve z ozirom na njegov gmotni položaj in še obstoječo draginjo niso pretirane. Zaeno apelujemo na osebno čast in stanovsko zavednost vsakega posameznega uradnika in uradnice, člana kakor nečlana, da vsak zaveda resnosti položaja celokupnosti in da vsak vztraja v nekršeni solidarnosti za svojo korist in korist svojih sotovarišev. Upamo, da je v vojni dobi vsakteri izmed nas v duhu časa toliko napredoval, da si ne bode hotel nobeden s separatizmom povzročiti očitka, da se je v tem težkem času okoristil na škodo svojih tovarišev. To bi bila neznačajnost brez primere, ki bi ne mogla ostati prikrita. Prosimo pa tudi vse naše občinstvo, da nas tudi ono od svoje strani podpira v naši upravičeni skrbi za naš gospodarski izboljšek, dvig in obstanek: saj smo tudi mi del njegove celote. — Odbor strokovne skupine uradništva denarnih zavodov.

— **Za Cankarjev spomenik.** V petkovem izkazu ljubljanskih odvetnikov je vsled neljube pomote izostalo ime odvetnika g. dr. Milana Koruna, ki je tudi prispeval vsoto 100 (sto) K.

— **Glede vlog na oblasti.** Mnogo oseb iz Slovenije se obrača na različna oblastva v Belgradu, odnosno Srbiji z nekolikovanimi prošnjami. Po pristojbinskem zakonu, ki velja za Srbijo, se prošnje in pisma, za katere ni plačana pristojbina ne rešujejo, ampak se devljejo nerešene v arhiv. Da se prošilci izognejo neprijetnostim, ker ne dobe rešitve za vložene prošnje, za katere ni bila plačana pristojbina, se opozarja, da je treba po sklepu ministrskega sveta z dne 15. decembra 1918, davčna številka 2088, plačati za prošnje in vloge, katere se pošiljajo iz Slovenije v Srbijo, pristojbina po tujak veljavnem zakonu.

Vsako vlogo in prošnjo je treba najprej predložiti najbližjemu davčnemu uradu, ki potrdi s podpisom pooblaščenega uradnika in uradnim pečatom, da je pristojbina zadostno plačana, oziroma da je vloga pristojbine prosta. Le tako opremljene vloge se smejo pošiljati oradom v Srbijo. Ta začasna odredba je potrebna za to, ker uradniki v Srbiji še niso zadostno poučeni o pristobinskem zakonu v drugih deželah.

— **Razpošiljanje časopisov.** Vsled odloka ministrskega sveta se imajo počenši s 1. marcem pošiljati vsi politični, strokovni in leposlovni listi, ki izhajajo v Hrvatski in Sloveniji, naravnost z nakladnim vplačilom poštnine, to je brez prilepljenja časniških znamk.

— **Shod v Mariboru.** V soboto se je vršil v »Narodnem domu« v Mariboru velik socialno-demokratski shod, na katerem je poročal poverjenik sodrug Anton Kristan, ki je bil na potu na Koroško. Govoril je o političnem položaju današnjem in svaril posebno mariborsko delavstvo, da bi se sedaj ugibalo o republiki in monarhiji. Opozarjal je tiste, katerim se nekatere odredbe oblasti dozdevajo pretrde, na dejstvo, kako absolutistično

postopajo v tem oziru Italijani. Pozval je vlado na brezobziren boj proti špekulantom z živili. Kakor v Ljubljani, naj se tudi v Mariboru izvrše preiskave po skritih živilih. Drugi govornik gospod Erjavc iz Ljubljane je poročal o izobraževalnem delu v društvu »Svoboda«. Prof. Favaj je zavračal očitke protinarodnosti socialne stranke. Obsojal je šovinizem, ki škoduje tudi nam. Shod je kar najlepše uspel.

— **Zastopništvo Jugoslovancev v Gradcu** poroča, da je odbor v svoji seji dne 8. t. m. izvolil g. dr. Vekoslava Vršiča predsednikom ter mu poveril vodstvo urada, ki je v Klosterwiesgasse šte. 5.

— **Dražba živine in poljedelskega orodja.** Dne 25. in 26. t. m. ob 9. uri dopoldan se bo prodajalo na javni dražbi na graščini Fužine pri Ljubljani večje število molznih krav, mlade živine ter poljedelsko orodje. Za vsako zdražbeno žival bo moral dati posestnik, ki žival zdraži. Vnovčevalnici za živino eno klavno žival.

Pokret na Bavarskem.

Scheidemann poroča o monakovskih dogodkih.

Monakovo, 22. febr. (Lj. k. u. — Uradno.) Dun. kor. urad javlja: Ministrski predsednik Scheidemann je sporočil narodni skupščini v Weimaru, da je v Monakovem izbruhnila meščanska vojna. To poročilo nima nikake podlage. Monakovski listi so v prepričanje demoraliziranja začasno zasedeni. Monakovsko delavstvo se je odločilo stopiti za dobo treh dni v stavko, je pa sicer popolnoma mirno. V pondeljek se bo začelo zopet delati. Roparji zapadejo smrtni kazni. Banke in veliki hoteli so zastraženi po republikanskih stražah. Danes ob 11. dopoldne je bila skupna seja z ministrskim svetom, v kateri so se vršila pogajanja o ustanovitvi nove vlade. Ljudstvo je radi zadnjih izgrediv sicer zelo razburjeno, tudi se vrše zborovanja, a nikjer ni prišlo do večjih izgrediv ali streljanja. Vse tozadevne vesti so izmišljene. Pogreb Kurt Eisnerjev bo dne 26. t. m. ob 10. dopoldne.

Uradno poročilo o monakovskih dogodkih.

Monakovo, 22. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Ministrstvo za zunanje posle javlja uradno: Nasproti vestem, da so uprizorili v Monakovem pokoli, se ugotavlja: Kurta Eisnerja je umoril grof Arco-Valley. V deželni zbornici je bil Auer težko ranjen. Poslanec Orel je mrtev. Dva ministerijalna uradnika sta ranjena. Minister Rosshaupter je na varnem. Vse druge vesti, da so še druge osebe ranjene ali mrtve, so neutemeljene.

Najvišja oblast v deželi.

Monakovo, 22. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Najvišjo oblast v deželi ima odbor enajstih mož, v katerem so zastopani večinski in manjšinski socialisti ter komunisti.

Tridnevna splošna stavka v Monakovem.

Monakovo, 22. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Napovedana tridnevna splošna stavka je pričela danes. Vse trgovine so zaprte. Promet cestne železnice je ustavljen. Edini list, ki je danes izšel, je »Die Neue Zeitung«, glasilo neodvisne socialno-demokratske stranke. Kot uvodnik prinaša list pod naslovom »Mučenec revolucije« genljivo posmrtnico za Eisnerja.

Bavarska pred negotovostjo.

Frankobrod ob Meni, 22. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Iz Weimara se javlja: Kakor so doznali danes dopoldne na pristojnem mestu, je Auer umrl na posledicah včerajšnjega atentata. Vest, da je tudi minister Rosshauptner bil ranjen, se dozdevno ne potrjuje; pač pa se z gotovostjo trdi, da se nahaja Rosshauptner v monakovski okolici in da organizira ondi gibanje proti špartakovecem. Po sedanjem položaju so v Monakovem le nezanesljive čete, o katerih se domneva, da so v zvezi s špartakovci. Čete v okolici mesta so pa baje zanesljive. Namerava se sestaviti vlada, kateri bi pripadali le večinski socialisti. Desiravno nimajo večinski socialisti večine prebivalstva za seboj, so se vendarle tudi meščanske stranke izjavile sporazumne s sestavo takega ministrstva, ker uvidevajo, da je edino na ta način mogoče zopet vzpostaviti mir in red.

Minister Unterleitner podlege ranam.

Monakovo, 22. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Ponoči je minister Unterleitner podlege zadobljenim težkim ranam.

Demonstracije proti pripadnikom centru.

Berlin, 22. febr. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča »Berliner Tageblatt« iz Avgsburga, da je včeraj zvečer okoli 1000 oseb demonstriralo zaradi umora Eisnerja. Špartakovci, vojniki in mornarji so napadli poslopje založništva centromovih listov ter napravili veliko škodo. Vdrl so tudi v poslopje lista »Augsburger Nachrichten«. Napadli so tudi hotel »Treh zamorcev« in neko trgovino ter jo opleni.

V Avgsburgu obsedno stanje.

Avgsburg, 22. febr. (Lj. k. u.) Wolffov urad poroča: V Avgsburgu so proglasili obsedno stanje.

Berlin, 22. febr. (Lj. k. u. — Brežično iz Nauen.) Kot protest proti atentatu v Monakovem so se vr-

šile tam velike demonstracije. Delavci se na letakih pozivljajo, da naj stopijo v stavko in da so vse nemire povzročili listi, katere naj delavci zasledijo. Listi se zgražajo nad atentatom. V »Berliner Tageblattu« piše Teodor Wolff, da je bila usmrtitev Eisnerja ravno tako gnusno dejanje, kot usmrtitev Liebknehta in Rose Luksenburgeve.

Zadnje vesti.

Italijanski ministrski svet in Jugoslavija.

Rim, 22. (Lj. k. u. — Brežično.) Ministrski svet je odobril postopanje italijanske delegacije na mirovni konferenci, zlasti glede jugoslovanskega vprašanja. Italija se ne more podvreči razsodišču; to bi zelo oškodovalo interese in zahteve Italije. Opravičenost italijanskega stališča ni jasna samo nam, temveč predvsem Wilsonu. »Tribuna« piše: Sonninov odgovor se krije popolnoma s častjo in z interesi Italije. Po tolikih žrtvah in uspehih ne sme biti Italija odvisna od novega razsodišča.

V Osjeku grozi stavka tiskarjev.

Osijek, 22. (Lj. k. u.) V Osjeku grozi splošna tiskarska stavka, ker so tiskarne odklonile zahteve tipografskih delavcev po 50 % povišanju plač. Jutri imajo črkostavci zborovanje, na katerem bodo sklepali o stavki.

Stavka v slavonskih mlinih končana.

Osijek, 22. (Lj. k. u.) Stavka v slavonskih paromlinih je končana. Za poravnavo med delavci in delodajalci ima zasluge bivši poverjenik za socialno skrbstvo pri hrvatski vladi sodrug Viljem Bukšek.

Obletnica Washingtona.

Split, 22. (Lj. k. u.) Dalmatinski dopisni urad poroča: Povodom obletnice rojstnega dne Washingtona so vse ladje v luki in vsa javna ter zasebna poslopja v mestu v zastavah. Predsednik vlade dr. Krstelj je čestital ameriškemu poveljniku, zahvaljujoč ga hkrati, da je Amerika prva priznala naše ujedinjenje.

Preganjanje komunistov v Gradcu.

Gradec, 23. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Tekom današnjega dne je bilo večje število komunistov aretiranih, ki so imeli včeraj hujskajoče govore, ali ki so se udeležili včerajšnjih izgrediv. Voditelj komunistov Brodniga in Marescha policija ni mogla dobiti. Danes dopoldne je bila ob navzočnosti deželnega glavarja dr. von Kaana ter obeh vojaških pooblaščenecv Resla in Einspinnerja seja delavskih svetov in zaupnikov vseh organizacij, v kateri se je ugotovilo zelo razveseljivo soglasje. Vsi udeleženci seje so izrekli svoje ogorčenje nad škodljivim in narodu nasprotujočim postopanjem komunistov in so soglasno sklenili, da bodo proti nadaljnjim kršiteljem miru in reda postopali kar najostreje.

Gradec, 23. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Mesto je zopet popolnoma mirno, le mnogo radovednih ljudi stoji na Murskem in Glavnem trgu in se razgovarja o dogodkih. Vojaštvo in orožništvo je odkorakalo. Strelji proti mestni hiši so le nekoliko poškodovali zidovje in nekatere kipe na okrajkih. Čudno je, da ni poškodovano nobeno steklo na mnogih oknih po mnogobrojnih krogah. Ko so pregnali množico proti desetim ponoči z Glavnega trga in iz ulic notranjega mesta, so odvedli člani delavskega pomožnega oddelka v mestni hiši zaostali del dijaške obrambe, ki je oddal orožje orožništvu. Preden so začeli streljati proti mestni hiši, je množico ogovoril Brodnig in dolžil dijaško brambo, da je zakrivila streljanje na Murskem trgu, in je zahteval, naj jo razorože. To zahtevo so odobraval tudi člani delavskega pomožnega oddelka. O številu mrtvih in ranjenih se vrši uradna preiskava.

Preganjanje komunistov v Budimpešti.

Budimpešta, 22. (Lj. k. u.) Čehoslovski tiskovni urad poroča: Danes dopoldne so politične oblasti pričele zasliševati aretirance. Zasliševanje bo trajalo približno en teden, ker število aretiranih oseb od ure do ure raste. Tekom preiskave se je dognalo, da so zadnji nemiri v premogovnem ozemlju Salgo-Tarjanu bili povzročeni po aretiranju Beli Kuhnu in njegovih tovariših. Tudi nemiri v raznih drugih mestih so z njihovo agitacijo v zvezi. Proti aretirancem je dvignjena obtožba zaradi motenja miru in hujskanja. Vodjo komunistov Belo Kuhna so včeraj redarji pretepli in polmrtvega privedli v zapor. Današnja zdravniška preiskava je dognala, da ima polomljenih več reber in da je precej težko ranjen tudi na glavi. Tudi

drugi vodje komunistov so bili povodom aretacije lahko poškodovani. Kuhna in njegove tovariše so zaprli v ločene celice. — Tekom minule noči je bila aretirana podpredsednica tukajšnjega feminističnega društva, gospa Sidonija Wilhelmova. Istočasno je redarstvo zaprlo tudi več drugih feministinj, ki so osumljene, da so s komunisti v zvezi. S tremi damami je redarstvo zelo grdo ravnilo. Mestni nadglavar je izdal potrebne odredbe, da prepreči nadaljnje prekračenje službenih dolžnosti po redarstvu.

Na Sedmograškem normalne razmere.

Haag, 23. (Lj. k. u.) Glasom čehoslovaškega tiskovnega urada poročajo »Times« iz Berna: Dr. Flonder in stotnik Radu, člana misije rumunske vlade, ki je dospela v Bern, sta izjavila, da na Sedmograškem vladajo normalne razmere. Povsod so zopet začeli delati. Dasi madžarska vlada zatrjuje, da je napredna, je vendar ravno tako reakcionarna kakor prejšnja. Na vse mogoče načine spravlja rumunsko, čehoslovaško in jugoslovansko vlado v zadrego. V Švici je razširjenih mnogo napačnih, škodljivih vesti, ki so madžarskega vira. Glasom teh vesti je na Sedmograškem baje izbruhnila splošna stavka. Govori se tudi, da se načelniki katoliške in protestantske cerkve nahajajo v zaporih in da rumunske čete uprizarjajo grozne nasilnosti. Vse te vesti so popolnoma izmišljene, kar lahko potrdijo francoska, angleška in ameriška misija, ki se mude na Sedmograškem.

Glede živil za Čehoslovaško.

Praga, 23. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk, urad poroča: Predsednik dr. Masaryk je danes sprejel člane ameriške komisije za prehrano, ki so mu poročali o dosedanjih težkočah prevoza ententnih živil iz Trsta v Prago. V Trstu je sedaj 2128 vagonov živil, ki so določeni za čehoslovaško republiko, večinoma maščoba in moka. Misiji je poverjena organizacija prevoza. Živila se bodo prevažala na Češko pod ententnim nadzorstvom.

Poljska vlada priznana.

London, 23. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Mirovni posvet v Parizu je sklenil, priznati vlado Paderewskega na Poljskem.

Sovjetska vlada razveljavila brestlitovski mir.

Rotterdam, 22. (Lj. k. u.) Glasom čehoslovaškega tiskovnega urada javlja »Daily Mail« iz Petrograda: Moskovski sovjet je dne 17. februarja enoglasno sklenil, da se razveljavi brestlitovska mirovna pogodba. Moskovska vlada se smatra od tega dne v vojnem stanju s silami, ki so podpisale pogodbo.

Iz nemške narodne skupščine.

Weimar, 23. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Novi načrt končne državne ustave se začel z naslednjimi besedami: »Nemški narod, čigar plemena so sedaj vsa združena, ima trdno voljo, obnoviti in utrditi svojo državo na temelju svobode in pravice in zagotoviti mir v deželi. Svobodne države nemške so si dale ustavo, da pospešujejo svoj socialni napredek.« — Načrt obsega med drugim naslednje določbe: Državna barva je črno-rdeče-zlata. Odnosaji do drugih držav so v zakonodaji in upravi zadeva rajha. V zadevah, katerih ureditev je pridržana zakonodaji posamičnih držav, morejo členske države s tujimi državami sklepati pogodbe, ki jih pa mora potrditi celokupna država. Glasovalna pravica členskih držav v državnem zboru je odvisna od števila prebivalcev po vsakokratnem zadnjem štetju. Kot načelo velja, da pride na vsak milijon prebivalcev en glas. Državni zbor ima pravico izvoliti na predlog ene petine svojih članov preiskovalne komisije. Te komisije predlože v javnih sejah dokaze, ki jih one ali predlagatelji smatrajo za potrebno. Vse sodne in upravne oblasti so dolžne, ugoditi vsem

prošnjam teh komisij po predložitvi dokazilnega gradiva. Oblasti jim morajo na zahtevo dovoliti vpogled v akte. Člen 72. določa, da traja funkcija državnega predsednika sedem let. Zopetna izvolitev je dopustna. — Poslanci Löwe, Römer, von Payer in dr. Riesser so vložili naslednji predlog: »Državni predsednik se pooblašča, da razpusti obstoječo vojsko in ustanovi začasno državno brambo, ki ima nalogo, da do ustanovitve nove, na podlagi vojaške dolžnosti novačene vojske štiti meje države, da odredbam državne vlade potrebno veljavo in vzdržuje red in mir v deželi. Državna vojska se stvori na demokratski podlagi iz že obstoječih prostovoljnih čet in iz nabranih novih prostovoljcev.

Kaj bo z nemško mornarico?

London, 23. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Kakor javljajo tukajšnji listi, je odvisna usoda po Nemcih izročene vojne mornarice, ki je sedaj zasidrana v Scapa-Flowu, od odločitve pariške konference. Predlagajo, naj se pogreznice v Atlantskem oceanu. Zelo verjetno je, da bo ta predlog sprejet.

Nemčija proti nameravani demarkacijski črti.

Berlin, 23. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča Wolffov urad: V včerajšnji seji komisije za premirje v Spaaju je general Hammerstein predložil več protestov nemških mest na vzhodu, ki ugovarjajo določitvi demarkacijske črte na Poznanjskem. General Hammerstein je nadalje izjavil, da trditev varšavske brezlične brzogovora, češ da Nemci nadaljujejo svoje napade na Poljake kljub premirju, ne odgovarja resnici. — Francoski zastopnik je predložil noto, ki zahteva takojšnjo vrnitev vseh iz Alzacije-Lorene odvedenih listin, ter že vnaprej zavrača kot neutemeljen vsak morebitni ugovor nemške vlade, da je usoda Alzacije-Lorene določiti šele v mirovni pogodbi. Proti temu je nemški zastopnik vložil protest. Pritožil se je tudi zoper nedopustno zaplenbo nemških plavžev v zasedenem delu Pruske in v Alzaciji-Loreni.

Sporazum med angleškimi rudarji in lastniki rudnikov.

London, 22. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Vodje rudarjev so se odločili, da pošljejo k narodni industrijalni konferenci, ki se vrši prihodnji četrtek, svoje zastopnike. Izvršilni odbor rudarjev je sprejel predlog Lloyd Georgeja, da naj komisija zadevo razreši in o njej izda poročilo do najdalje 31. marca t. l. Med tem pa razmotrivajo londonski posestniki rudokopov načrt, ki je največje važnosti. Načrt vsebuje zedinjenje posestnikov rudokopov in delavcev. Ta združeni svet ima nalogo, da vodi dela in daje delavcem priliko, da z ozirom na režijske stroške in obrestovalne glavne izvršujejo svoj vpliv na določitev prodajne cene. Upajo, da se bo na ta način za vso prihodnost odvzela prilika popustu dela in stavkam.

Aprovizacija.

Stranke, ki dobivajo meso pri Lovšetu, se imajo zgledati v aprovičnem uradu na Poljanski cesti št. 13/1 v torek, dne 25. t. m., kjer dobijo nove izkaznice za meso. Prinesti je s seboj: 1. staro izkaznico za meso, 2. rumeno ali zeleno legitimacijo za živila, 3. železničarji: nakupne knjižice, oziroma potrdila o številu oseb in 4. kdor jo ima, izkaznico ubožne akcije. Uradne ure dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 3. do 5. Stare izkaznice za meso so neveljavne, kakor hitro dobe stranke nove izkaznice.

Razno.

* Uboga krona, Uradno določeni kurz dinarja je 2 K 50 vir. Sedaj se pa poroča, da namerava finančni minister države SHS odrediti, da bo ta kurz znašal v bodoče. 1 dinar — 3 krone.

* General Hoffmann, znan iz brestlitovskih pogajanj, namerava prihodnje dni na zborovanju nemške nacionalne stranke govoriti o sedanjem političnem položaju. Ker bo zborovanje tajno, bo gospod lahko krepko udarjal ob mizo in rožljil s sabljo, kakor je to delal v Brest-Litovsku.

Umetnost in književnost.

Repertoar Narodnega gledališča. Dramsko gledališče: V ponedeljek 24. t. m. ob pol 8. zvečer »Voznik Henšel«. Abonement B 31. V torek 25. t. m. ob 3. popoldne dijaška predstava »Veseli dan«. V sredo 26. t. m. ob pol 8. zvečer »Voznik Henšel«. Abonement C 32. V četrtek ostane gledališče zaprto. V petek 28. t. m. ob pol 8. zvečer »Voznik Henšel«. Abonement A 32. — Operno gledališče: V ponedeljek 24. t. m. ostane gledališče zaprto. V torek 25. t. m. ob pol 8. zvečer »Mamzelle Nitouche«. Abonement C 31. V sredo 26. t. m. ob pol 8. zvečer »Manon«. Abonement B 32. V četrtek 27. t. m. ob pol 8. zvečer »Laterna«. Izven abonementa. V petek 28. t. m. ostane gledališče zaprto. V soboto 1. marca ob pol 8. zvečer »Manon«. Abonement C 33. V nedeljo 2. marca ob pol 8. zvečer »Prodana nevesta«. Izven abonementa.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Štev. 335.

Razpis.

Pri osrednjem uradu montanističnih obratov za Slovenijo v Ljubljani je namestiti začasno

pisarniškega slugo.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z rojstnim listom, z dokazili pripadnosti k državi SHS in dosedanjem službovanju ter zdravniškimi izpričevalom o sposobnosti za izvrševanje službe je vložiti

do 1. marca 1919.

Vojni invalidi imajo prednost v smislu narredbe deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani z dne 23. novembra 1913, števil. 115.

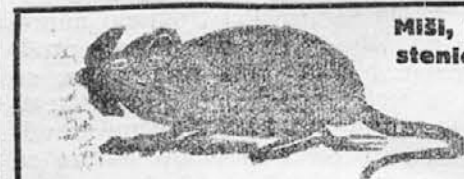
Osrednji urad montanističnih obratov v Ljubljani dne 20. februarja 1919.

!! POZOR !!

! - Nikakega veriženja več - !

Vsi, ki želite odpomoči navijanju cen, najboljšo storite, da si brez izkaznic nakupite manufakturnega blaga v poljubni množini v skladišču na Francovem nabrežju št. 1 (Filipov dvorec) pri Franciškanskem mostu.

Razprodaja se vrši dnevno dopoldne od 8. — 12. in popoldne od 2. — 5. dokler bo kaj zaloge. Prodaja se pod nakupno ceno. Pri večjem nakupu izdaten popust, ter edino ugodna prilika za trgovce na deželi.

Miši, podgane, stenice, ščurki!

Izdela-
nje in raz-
pošiljanje
preizkuš-
nega radi-

kalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero vsak dan dohajajo zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5; za ščurke K 5; tinktura za stenice K 2, posebna močna tinktura K 5; uničevalec moljev K 2; prašek proti mrčesu K 2; in K 4; tinktura za človeške uši K 3; mazilo proti ušem pri živalih K 2; prašek za uši v obleki in perilu K 2; tinktura-proti pasjim bolham K 1-50; prašek proti pernemu ušem K 2; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3; Pošilja po povzetju: Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3, III.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

obrestuje branilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,100.000.

3 1 0
4 0

brez odbitka rentnega davka.

— Ustanovljena l. 1881. —